

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ

Α Ν Ε Μ Ο Μ Α Ζ Ω Μ Α Τ Α

Ο ΝΙΤΣΕ ΚΑΙ Ο ΥΠΕΡΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΕΓΩ Ο ΠΑΛΗΑΝΘΡΩΠΟΣ!...

Θ'.

ΙΝΕ, σὰς βεβαῖο, φορές ποῦ σι-
 γαίνονται τρομαχτικά τὸν παλῶ ἐ-
 αὐτό μου, πρὸ πάντων ὅταν ἀνα-
 λογιζομαι πὸς τὸ θέατρο δὲν
 μ' ἐσπρωξε καμιά ἐσωτερικὴ ἀ-
 νάγκη, ἀλλὰ μὰ καθαρὴ ματαπο-
 δοξία. "Ἦθελα νὰ φανῶ κ' ἐγὼ,
 νὰ μὲ βγάλουν στὴ σκηνὴ καὶ νὰ
 μὲ χειροκροτήσουν, νὰ ἐπιβληθῶ
 στοὺς θεατρικούς καὶ φιλολογι-
 κούς κύκλους, νὰ γίνω ὄνομα! Τί
 πρόστιμος καὶ τί χυδαῖος ποῦ ἦ-
 μου; "Ὁ, γιατί νὰ μὴ μπρῶ
 καὶ ἄλλα τέτοια ἐπίθετα ν' ἀνα-
 διάσω ἐναντίον μου, μόνο καὶ μό-
 νο γιατί σέβονται ἐσὰς τοὺς ἀνα-
 γνώστες μου, εἰδὼς ἤξερα ἐγὼ
 νὰ τὸν συγρίψω γὰ καλὰ τὸν ἐ-
 αὐτοῦ μου, τὸν παλιὸ ἐξέλι-
 οῦ δηλαδὴ φουσκωμένο νεανία, ποῦ
 βέβαια δὲν ἔχει καμιά σχέση μὲ
 τὸν σημερινὸ ἄνθρωπο.

Τὶ παράδοξες δηλαδὴ καὶ ἀλλοσηγορῶμενες ἰδέες γούριζαν τό-
 τε σ' αὐτὸ τὸ κοινὸ κεφάλι μου! "Ἐνῶ ἀπὸ τὴ μὲ μερὰ διημέρα δό-
 ξο — ὦ, ἄς μὴ λερῶμαι αὐτὴ τὴν ἄγια λέξι — ἄς πῶ καλύτερα οὐ-
 λανὰ, θόρυβο, ἀπὸ τὴν ἄλλη μερὰ δὲν ἔχεια συνείδησι αὐτῆς τῆς
 ζωηρότητός μου καὶ νοήσια πὸς εἶμαι... μεγάλος!
 "Ὁ Ἰφρὲν, ὁ Στριμπεργκ καὶ ὅλοι οἱ ἔξωστοὶ ζῆνοι
 θεατρικοὶ συγγραφεῖς, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη ὁ Γκαίτε
 καὶ ὁ Σαίξπηρ, δὲν ἦσαν τίποτα μπροστὰ μου. Νοῶ-
 θετε λοιπὸν πολὺ καλὰ πὸς θὰ μὸ φαινόταν οἱ
 δικοὶ μὲ! Τοὺς ἔβλεπα ὅλους σὺν κοινούτῃ! Καί
 θύω, ἀμὰ τοὺς ἀντάμωσι στο δρόμῳ ἢ ἄλλοι, με-
 ταχειρόμωνα γίλιους-δύο τρόπους γιὰ νὰ τοὺς δι-
 πλαρώσω, νὰ γίνω παρὰ μὲν τοὺς, νὰ συζητήσω
 γιὰ θέατρο ἢ γιὰ φιλολογία, νὰ τοὺς ἐκφορῶσι
 τὸ θαυμασιό μου, νὰ τοὺς πῶ πὸς εἶνε μεγάλοι, γιὰ νὰ
 μὸ ἀναπαυδοῦσαν καὶ αὐτοὶ τὰ ἴσα καὶ νὰ μὲ διαβε-
 βῶσουν πὸς εἶμαι μεγάλος κ' ἐγὼ.

"Ἦταν ὁ κωρὸς ποῦ στοὺς φιλολογικούς κύκλους
 φροσῶσε ὁ ἀέρας τοῦ Νίτσε, ποῦ τὸν παρελάβε ὁ μα-
 κροῖτης ὁ Καμπίσης ἀπὸ τὴ Γερμανία καὶ τὸν ἐ-
 ταρῆεψε στὴν Ἀθήνα. Μία φορὰ βρέθηκα στὴν
 Καλαμάτα κ' ἔγραφα μπανάνες καλλιερῆμενες ἐκεῖ.
 Κάθε ἄλλο παρὰ μπανάνες ἦτανε. Σὺν νὰ τοὺς χα-
 ροῦται. Ἀπάνω κάτω ἢ ἀπόστασι ποῦ ὑπάρχει ἀπὸ
 τὸ κοινὸ ὡς τὴ φράουλα. "Ἐ, μὰ τέτοια ἀπόστασι
 ὑπάρχει μεταξὺ Γερμανοῦ Νίτσε καὶ ἐκείνου ποῦ μὲ
 ἤρθε στὴν Ἀθήνα. Καθένας μὰς τὸν ἔπιανε ὅπως
 ἤθελε, ἀνάλογα μὲ τὴς διαθέσεις του καὶ τοὺς πό-
 θους του. Ὁ ἀγαθὸς καὶ ἀνοχτόκαρδος Ταρχόπου-
 λος, ὁ δημιουργὸς τοῦ «Νομιά», διασκέδαζε μὲ πα-
 ρέες νεαρὸν φιλολογοῦντων καὶ συνεργῶν τοῦ ἐ-
 παναστατικῶ περιόδικου τὸν στὴν ταβέρνα, ἔτραψε καὶ ἔπνε, ἐνθου-
 σιασῶταν, ἐρχόταν στὸ κέρπ, ποδοῦσε συνέχεια ποῦ γλεντιὸ μὲ εὐκο-
 λες ἐρωτικὲς ἀπολάσεις καὶ ἀπάνω τὸ χορῶμα τοῦ ξεφαντόμα-
 τος, φώναζε: «Ζήτω ὁ Νίτσε», «Ζήτω ἡ Ζωὴ».

Μὰ καὶ ὅλοι δὲν ἐνθουσιαζομαστε μὲ κρασί, μὰ καὶ τὴς περισσώ-
 τερες φορὲς χωρὶς κρασί — καμμένα νεῦτα! — περιφρονῶσα τὸ πᾶν
 καὶ νομίζατε πὸς εἶμαστε οἱ ὑπεράνθρωποι τοῦ Νίτσε! "Ὁ, πόσο
 αἰς ἔβλεπε αὐτὴ ἡ Γερμανικὴ εἰσβολή! Πόσο καλύτερα θὰ εἶμαστε
 ἂν μέγαμε ἄδολοι, ἄγνοι καὶ ἀπίοι, ἂν καταθώμενα νὰ γίνουμε ἀ-
 πλὸς ἀνθρώποι καὶ ὅχι νὰ πασχίζουμε νὰ γίνουμε ὑπεράνθρωποι! "Ἄν
 εἶχε ἡ ψυχὴ μὰς κἀνὴ μέσα τῆς, θὰ μιλοῦσε καὶ θὰ μὰς ἔδινε ὅλους
 τοὺς πόρους καὶ τοὺς χαμοῦς τῆς. Τώρα πὸς νὰ καταδεχόμενα νὰ δει-
 ζόμε τὴ Ρωμητικὴ ψυχολογία μὰς, ἐκείνη ποῦ τράφηκε μὲ τὰ τραγοῦδια
 τῆς μάνας μὰς καὶ τὰ παραμῦθα τῆς γιγαρίας μὰς, ἐκείνη ποῦ ἐκρυβε
 μέσα τῆς τοὺς πόρους καὶ τοὺς πόθους τῆς Φυλῆς μὰς; Τώρα ἐμεῖς
 εἶμαστε ὑπεράνθρωποι καὶ ἡ ψυχὴ μὰς δὲν ἔσπερε νὰ πονῆται περὶ.
 "Ἐνῆτε σκληροῖ, φωναξὲ ὁ Γερμανὸς φιλόσοφος, καὶ ἔτρεπε κ' ἐ-
 μέεις, θέλοντας καὶ μὴ, νὰ γίνουμε σκληροῖ, νὰ ξεχάσουμε τοὺς δι-
 κὰ τὸν ὑπεράνθρωπον.

Καὶ τώρα ἐδῶ ἀρῆσατε νὰ ξε-
 υλολογηθῶ σὲ σὰς τὴ μεγάλη μου
 ἄμαρτια! "Ἐγὼ κ' ἐγὼ ὁ τρελ-
 λὸς καὶ ἠλίθιος, ἔγινα σκληρὸς
 καὶ ἀποφάσινα νὰ ζῶω μόνος, γιὰ
 νὰ γίνω δυνατὸς ἄνθρωπος, ὑπε-

ράνθρωπος; καὶ στὴν ἀφάνταστη ἐκείνη καὶ κοφρὰ παιδαριωσίνην μου,
 ἔφτασα ὡς τὸ σημεῖο νὰ καταφρονῶ τὴν κακομοῖρα τὴ μάνα μου.
 "Ἦταν ἀδύνατη, ἀρόστη καὶ ἄφρανη μέσης δάκρυα χωρὶς νὰ τὴ δῶ.
 χωρὶς νὰ τῆς πῶ ἕνα γλυκὸ λόγο. Τὶ ἄλλη χαρὰ μοτοῦσε νὰ εἶχε
 αὐτὴ ἡ κακομοῖρα στὴ ζῳὴ τῆς; Μὲ μεγάλωσε μὲ τὸ αἶμα τῆς καρ-
 διὰς τῆς, μ' ἔκανε ἄντρα καὶ νὰ τώρα τὸ εὐχρηστώ! "Ὁ, πόσο θὰ ἦ-
 ταν εὐχρηστωμένη ἐκεῖ ποῦ κοίτονταν στὸ κρεββάτι τοῦ πόνο καὶ τῆς
 ὀρθόστασις, νὰ πῶο κοντὰ τῆς, νὰ τὴ χαϊδεύω γλυκὰ, νὰ τὴ ἀγκα-
 λίσω καὶ νὰ τῆς πῶ: «Ἐσένα, μανοῦλα μου, ἐσένα μόνον ἐγὼ στὸν
 κόσμο αὐτὸν ἐδῶ κάτω».

Κὶ ἐγὼ ὁ ἐλεεινὸς μὲ τὰ φουσκωμένα μυῖα, οὔτε ἄφρα καὶν αὐ-
 τὴ νὰ μ' ἀγκαλίσει καὶ τῆς ἔλεγα: «Τὶ θὰ πῆ μάνα καὶ διὰ αὐτὰ τὰ
 κολοῦθια! Κάθε ἄνθρωπος εἶνε ἐνα νῆσι! Πᾶσι, ἡ γέφυρος σᾶσε». Παταγάλια
 δηλαδὴ λόγια διαβασμένα στοῦ Νίτσε ἢ ἄλλους
 Νίτσειστῆς ξένους συγγραφεῖς.

Καὶ ἤρθε μὲν μέρα ποῦ θὰ πύγαμα ταξεῖδι καὶ θέλησε νὰ μὲ φι-
 λῆσι, καὶ μ' ἀποχαιρέτησι. Καὶ γὼ ὁ κακοῦργος, τὴν ἐσπρωξὲ ἀπό-
 τρια καὶ τῆς εἶπα: «Ἐἶνε καμιά ἀνάγκη νὰ γίνονται διὰ αὐτὰ; Τί,
 ἐπειδὴ εἶσαι κητέρα μου; Τί θὰ πῆ στὴ σημερινὴ ἐποχῇ κητέρα; Ὅ-
 λα αὐτὰ εἶνε προλήψεις! Νὰ ξερῆς πὸς δὲ μ' ἀρέσουν ἢ συγχαί-
 νεις». Καὶ ἐκείνη ποῦ ἀπάντησε κλαίγοντα: —
 "Ὅπως θέλεις, παιδάκι μου!

Καὶ ἀπὸ τότε δὲν τὴν ξαναείδα περὶ. Μοῦ τηλεγράφησαν, μὲ
 δὲν τὴν πρόφτασα ζωντανά. Πολεμῶσε νὰ ζῆσι γὰ νὰ μοτοῦσα νὰ
 μὲ διῆ γιὰ τελευταία φορὰ, χαροῦταλε δὲν μέρες, ἀγωνισσε καὶ
 ἡ ψυχὴ τῆς δὲν ἔβγανε. "Ἦθελε νὰ μὲ φιλήσῃ καὶ ἔτσι νὰ κατέβῃ
 στὸν κάτω κόσμο. Μὰ ἐγὼ δὲν ἐρχόμωνα. Τῆς ἔδωσαν τὴν φωτο-
 γραφία μου καὶ ἔτσι ἔβηκε ἡ ψυχὴ τῆς καὶ ἤρθε.

Αὐτὰ κάνουν οἱ ὑπεράνθρωποι, ἢ μᾶλλον οἱ ὑπάνθρωποι, οἱ πα-
 ληανθρώποι.

"Ὁ φιλολογία, φιλολογία, πόσα ἄμαρτήματα γί-
 νονται εἰς βάρος σου! ***

Τέτοιος λοιπὸν ποῦ ἦμουνα, νοιόθετε πολὺ κα-
 λὰ πὸς ὅταν πρωτοῦρα, δὲν ποδοῦσα καμιά ἰ-
 κανοποίησι καὶ εὐχαρίστησι τῆς ψυχῆς μου. Ἐκείν
 ποῦ γύρευα ἦταν ὁ θαυμασιὸς τὸν παλαιότερον, νὰ
 μὲ πόνε μεγάλο, νὰ μὲ πονε ὑπεράνθρωπο. Καὶ
 θαροῖτε πὸς αὐτὸ δὲν ἔγινε; "Ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ
 μέθοδος τῆς κλίμας ποῦ ἔγραφε τὸν τόπο μὰς, νομ-
 ἴστε πὸς δὲ μῆτρε μὲ τὰ διὰ τῆς καὶ στὴ φιλολογία
 μὰς; Ὁ παλιὸς, οἱ φημιαρῶμενοι ἤδη, ἤλελαν ὀ-
 λυδοῦσι, καὶ τὸν καθέναν κηνοῦργο ποῦ ἔβγανε τὸν
 προσφρονῶσαν μεγάλον γιὰ νὰ γίνουσι ἔτσι καὶ αὐ-
 τοὶ κομμάτορες τῶν μεγάλων, ὑπερμεγάλων, ὑπε-
 ράνθρωπων δηλαδὴ. "Ἐστειλα τὸ βιβλίον μου δεξιά
 καὶ ἄριστερα, τὸ μοῖρασα δωρεάν ὡς τὰ περὰ τοῦ
 κόσμου, σὲ κάθε γωνιά ποῦ ὑπάρχει καὶ ἔνας υα-
 λιαρὸς καὶ ἀπὸ παντοῦ ἔλαβα τὴν διαβεβαίωσι πὸς
 εἶμαι μεγάλος. "Ἐτρεπε δηλαδὴ ἐγὼ νὰ τὸ πιστέ-
 ψω καὶ νὰ πῶω περὶ νὰ γράσω, ἀφοῦ ἀπὸ τὸ πρῶ-
 το μου βιβλίον εἶχα ἐκτελέσει περὶ τὸν προορισμό
 μου. Αὐτὸ δὲ γύρευα! Μήπως μ' ἐσπρωχνε τί-
 ποτε ἄλλο γιὰ νὰ γράψω;

Μὰ ἴσως δὲν ὑποναζοῦμαι κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος πὸς
 ἦμον καὶ λίγα ὁ γυρὸς τῆς μάνας μου, πὸς κάτω
 ἀπ' αὐτὴν τὴ χαλαρότητι διανοητικότητι μου ἀπὸ κακοχωνεμένα
 διαβάσματα, χητωσὲ κάποιον καρδιά μὲ ἄγνο καὶ ἄδολο αἰσθημα.

"Ὅταν ἀποχαιρέτηκα ἀπὸ τὴ μάνα μου καὶ τὴν κακοκώβδια, τὴν
 καταφρόνεσα, ὅταν αὐτὴ θέλησε νὰ μ' ἀγκαλίσει καὶ νὰ μὲ φιλήσῃ,
 σὺν νὰ τὸ ἤξερε ἡ κακομοῖρα, γιὰ τελευταία φορὰ, δὲν βρέθηκα
 μονάχος μου μέσα στὴν κημητὴν ποῦ κρηδαῖο ποῦ μ' ἔφερον μακρὴν
 τῆς, σὺν νὰ εἶχα μετανοήσω. Χωρὶς νὰ βῆλω τὴν ἔφερα μαροστὰ
 ποῦ τὴ μανουῖλα μου καὶ τὰ μάτια μου βορῶσαν. Καὶ ἤθελα νὰ βάλω
 δύναμι στὸν ἐαυτό μου, καὶ νὰ γίνω ὁ σκληρὸς ποῦ Νίτσε, ὁ ὑ-
 περάνθρωπος, μὰ δὲν μοτοῦσα... "Ἄλλα ἔλεγε τὸ χαλασμένο μυῖο
 μου καὶ ἄλλα ἔκανε ἡ ἄδολη καρδιά μου. Κοί τῆς ἔγραφα ἕνα γράμ-
 μα γερμὰ τρυφερότητα, ἀλλοῦσι δὲν ἤθρονα νὰ ἠσυχῶσι. "Ἐνα
 γράμμα, ὅπου ὁ ὑπεράνθρωπος ἐσοῦσε, γονατῆς, γινόταν ἕνα ἀδι-
 δυνατο παιδί στὰ πόδια τῆς μάνας του.

Κὶ ἔλεγα τότε μιλοῦντας μονάχος μου μέσα στὴν κημητὴν μου:
 — Φαίνεται δὲν εἶμαι ἀμετὰ δυνατὸς, δὲν εἶμαι μεγάλος, δὲν θὰ
 γίνω τίποτα στὴ ζῳή μου.

Τὶ κοντὸς! "Κ' ὅμως τὸ αἰσθημα ἐκείνο ποῦ δὲν μοτοῦσα νὰ συγ-
 κρητῶσω, ἴσως αὐτὸ μόνον ἦ-
 ταν τὸ φιλολογικὸ μου ἄλτανο,
 ἢ κληρονομία τῆς μάνας μου.

Καὶ τὸ αἰσθημα φαίνεται αὐτὸ
 πὸς σκοπίστηκε καὶ στὸ ἔργο
 μου, χωρὶς ἐγὼ νὰ τὸ θέλω, μέσα
 στὰ ἄλλα ἠγορηκὰ καὶ φουσκωμέ-
 να λόγια ἄλλης τῆς ξένης Νίταϊ-

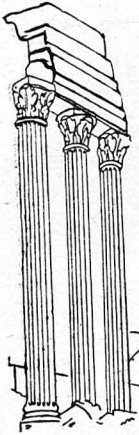
Ὁ Φρειδερίκος Νίτσε.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΕΡΟ ΜΑΣ ΑΓΩΝΑ

Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

Πώς παραδόθηκε η Ακρόπολις των Αθηνών στην Κυβέρνησι της Ελλάδος. Οι Βαυαροί στην Ακρόπολι. Ο τελευταίος Τσέρκος φρούραρχος. Η σκηνή της παραδόσεως. Μία νυχτιά ανάμεσα στις Ένδοξες Πύλεις. Το τάμα του Χιώτη πλοίαρχου. Η Γαλανόλευκη κυματίζει στον Παρθεώνα, κτλ. κτλ.

Η τελευταία σκηνή της Ελληνικής Ύψαν-στάσεως είνε ή παράδοσις τής Ακροπόλεως στός Έλληνας και ή ύψωσις τής Γαλανόλευκης στή κορυφή του Ιερού αυτού Βράχου. Η ιστορία αυτή είνε άκεία περίεργη:

Η Ακρόπολις ώς τόν Απρίλι του 1833 κατείχετο από τούς Τούρκους. Η ένεργεία του Καποδίστρια να τώ παραδότη τώ φρούριό συτό, δέν είχαν φτάσει σέ άποτέλεσμα άκόμη. Μόνω μετά τήν άφιξη τού Βασιλέως Όθωνος — και έταν πελά τώ Ρωσικά στρατεύματα είχαν κατέβω στήν Κωνσταντινούπολι — ή Τουρκία άναγκάστηκε νά δώση τέλος στό Έλληνοτουρκικό αυτό ζήτημα.

Στίς 14 Μαρτίου 1833 ένα Βαυαρικό τάγμα, από κείνα πού είχαν συνδύσει τόν Όθωνα στήν Ελλάδα, διετάχθη νά φύγη από τώ Νοτό-πλάω, νά πάη στάς Αθήνας και νά παραλάβη τήν πόλι και τήν Ακρόπολι από τούς Τούρκους. Τώ τάγμα αυτό, στήν 1η Απριλίου, έρχόμω από τήν Πάργαθα, κατέβη στό Μοναστήρι τού Παριουά. Από κει οι Βαυαροί στρατιώτες είδαν γιά πρώτη φορά τώ ένδοξω έρείπια και έξητοκραύγαζαν τρεις φορές ένθουσιασμένοι.

Κατά τώ μεσημέρι — ής ίδιος μέρας, τώ τάγμα έπροχώρησε στόν κάμπο τών Αθηνών. Τώ θέμα τής πόλεως ήταν οικτρό. Από τώ ένδοξω ε'Αστω δέν είχαν μείνει πούα σωροί έρείπιων. Ο έπιτατής πόλεμος τώ είνε καταστρόφη. Ολοι οι κάτοικοι τής, και οι πώ νοικοκυραίοι, κατοικούσαν τόρα σέ κείνα δόσπια. Τώ μόνω σπίτι τής ποικωπής ήταν τώ Παπαρρηγοπούλου, προέδρου τής Ρωσσίας, στήν Πλάω. Οπου κατοίκησε ο Όθων όταν πρωτόβη στάς Αθήνας.

Όταν ο Βαυαρικός στρατός έπληρώσασε στήν πόλι, είδε τούς κατοίκους νά τόν περιμένη γιά νά τόν ύποδεχθί. Η γυναίκες φορούσαν τά γιορνά τους, κρατούσαν κλάδους έλιάς και κουνώντας τούς έξητοκραύγαζαν ύπό τώ Όθωνος. Με λουλούδια δέ και φύλλα δάφνης έφωρναν τούς στρατιώτες τώ Βασιλέω... Μπροστά στό Θησείο έπεριμενε ο Αρχιερέυς Αθηνών, με όλον τόν κλήρω, με ειόνες και λαυράδες. Ο Αρχιερέυς ύψαλε εύχη και με συγκινητικά λόγια εύλόγησε τούς «στρατιώτας τού Χριστού, πού ήλθαν νά εξαφανίσουν και τούς τελευταίους Όθωμανούς και νά καταβιάσουν από τόν ένδοξον λόφον τήν πρασίνην σημαίαν τού ψευδοπροφήτου».

Τήν άλλη μέρα έδόθηκε ή διαταγή νά καταληφθί ή Ακρόπολις. Στίς 9 τώ πρωτό, τώ πρώτο στρατιωτικό άποσπασμα σκαρφάλωσε στό στενω δρομώ πώ έφερχε στόν Ιερό Λόφω. Η Τουρκική φρουρά ήσπετελείτο από 257 στρατιώτες. Παρετάχθη στήν είσοδο τής Ακροπό-

λης και Ψευνηής επδρομώσεω.

Αν έχω και σήμερα τίποτε μέσα μου, μανούλα μου, αυτό τώ κληρονόμησα από σένα. Ο,τι πέρα ε'ί' άλλω, είνε ψεύτικο, είνε άντικαλιεχνικό. Και μετανωμιένω, άρασιμένος τόρα πελά, με τήν περιε τών έτών, άγάσρια δ,τι στήν Τέχνη είνε άγνώ, αλλά, αληθινό σάν και σένα. Θέλω νά έξιλεωθώ μπροστά σου, αυτό ζήτησώ τόρα μονάχα. Δέ θέλω πελά ν' ακούωσιν, νά με θαυμάζουν, νά με λένε σπουδαίο και τρανό. Φτάνει νά έχω μέσα μου τήν ικανοποίησι πώς κάνω κάτι, πώ αν έξουσις έσύ και τώ διάβαξες, θά σου άρεσε, γιατί θύ έμοιαζε με τήν απλή και άδοξη ψυχή σου. Μώ φτάνει από κει πώ βοήσκεισαι νά μ' εύλογάς και ο κόσμος όλω έσύ με καταφρονείσθ. Είμωιν τότε πώ έσύ ζώσεις «Μεγάλω». Τώρα, όσο μεγαλώνω, όσο γεράνω, θέλω νά ξαναγίνω μικρός, πώ μικρός, νά ξαναγίνω παιδί και με τή φαντασία μου νά σέ ζωντανάγω, νά φθώ κοντά στήν αγαπλιά σου, νά κλάψω και νά σου πώ: «Έλέγε μου, μανούλα μου, λέγε μου νά ο' ακούω, γιατί έσα λές αν τά ξαναπώ στόν κόσμο, Γ-σως δέν με πών μεγάλο, ίσως και νά με κολύπη ή άφάνεια, μά μωφ φθάνει νά κάνω μερικέσ αίσθαντικέσ ψυχέσ νά διακούσιν». **ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τό Ι' μέρος.**

λεωσ και ύποδέχτηκε τούς Βαυαρούς...

Οι Τούρκοι αυτοί φαινόταν σάν ήλιπτες. Φορούσαν κουφέλια και άντι παντοπιών έφεραν και αντι παντοπιέσ πώ τούς έκαναν κοικωβός. Τ' άρματά τους ήμωσ άστραφοκοπιών. Ήσαν μακρού Ισπανικά ντουφέκια, άσημοστόλιτες πιστόλεσ και πλατείεσ μαγαίρες. Η σέ-ψες ότι θά έφευγαν με τέτοιον μάλοτα τρόπο από τας Αθήνας, τούσ είνε έπηρεάσει και ήσαν σιωπηλοί, σποντοκυλισμένοι. Οι Βαυαροί τούσ εξαφώρησαν στρατιωτικώσ και οι Τούρκοι, άκεφοι, άνταπέδωσαν τόν χαιρετισμό.

Όσμών έφέντης όνομαζόταν ο τελευταίος Τούρκωσ Φρούραρχωσ τών Αθηνών. Αυτός παρέδωσε στόν άρχηγό τού Βαυαρικού στρατού ταγματάρχη Πύλιγκεν τώ σχετικό έγγραφο τής Υψηλής Πύλης, και ο Πύλιγκεν τώ έδωσε τώ αντίστοιχο έγγραφο τής Έλληνικήσ Κυβερ-νήσεωσ. Από τή στιγμή εκείνη, ύστερα από τεσσάρων αιώνων δουλεία, ή Ακρόπολις ήταν έλεύθερη, ξανακοιμένη στό προσκήνιο τού πολιτι-μένωνοσ κόσμου, ο όποίωσ ύπεδέχθη με χαρά τήν ιστορική άγγελία.

Ο ταγματάρχησ Πύλιγκεν, σ' Απομνημονεύματά του, γράφει τίς έντυπώσεισ του από τήν πρώτη νύχτα πώ πέρασε στήν Ακρόπολι, ώς έξής:

«Τή νύχτα, τώ περγαριό όλόμωμο, χύνοντασ τώ μελιχρό φύσ του στόν Αττικό κάμπο και τώ περιφανα έρείπια, έπαρουσίαζε μιά ζαχαρωιά φαντασμαγορική.

«Είχα στήσει τή σκηνή μου άνάμεσα στίς στήλεσ τού Παρθε-ώνωσ. Ένα κομμάτι μάγμαρο μω έχρησίμωσε ως προσκέφαλο και μιά παχειά πάθα νά στρωμα. Τή νύχτα, με άνοιχτά μάτια, έ-βλεπα εκλήηκτος, οί μιά ύπεροχη φαντασίοσι, νά παίρνουν σάρμα όλω οι πόθοι τής νεότητόσ μου. Έβλεπα τόν Περικλή έπάνω στήν Ακρόπολι, τώ Σωκράτη με τούσ μαθητέσ του, τώ Δημοσθένη και τόν Εϋδημίδη νά μωϊνουν στό Ναό τής Παλλάδοσ. Έσει, γιά μιά νύχτα, έξησα μέσα στόν κόσμο τού άρχαίου Έλληνικού βίωσ και ή νύχτα εκείνη ύπήρξε ή εϋ-τυχεότερη τής ζωής μου».

Ο ταγματάρχησ Πύλιγκεν και οι άλλοι Βαυαροί πώ κατέλαβαν τήν Ακρόπολι, δέν είχαν βέβαια τόσο Έλληνικά τά αισθήματα, ώστε νά σκαφθών νά ύψώσουν τήν Έλληνική Σημαία στό φρούριό.

Αλλά τήν άλλη μέρα παρουσιά-στηκε στό Βαυαρό Φούραρχο ένας Χιώτησ πλοίαρχωσ, εκκατεν άδημή-τησ όνομαζόμενωσ, ο όποίωσ έζή-τησε νά τώ μιλήρη, και με τώ διεκ-μύνημα τού είνε τά έξής:

— Ηρόθα με τώ καρδίω μου κάτο στό λιμάνι, στόν Πειραιά. Τώ είνε τάμα νάρθω νά προσκινήσω τήν Παναγιά τήν Αθηνιώτισσα λευτερωμένη από τήν Τουρκία. Έφερα και τή σημαία τού καραβιού μου, νά τήν ύψώσωμε στό Κάστρο.

Ο Βαυαρόσ άξιωματικώσ συγκινήτηκε, συνεχάρη τόν γερό-πλοίαρχω και διετάξε τούς στρατιώτεσ του νά στήσουν ένα κοντάρι στήν κορυφή τού Παρθεώνωσ γιά τή Σημαία.

Μαζύ με τόν κατεν άδημήτη, είχαν άνειβί στήν Ακρόπολι και ο γυώσ του μαζύ με λίγωσ νεαρούσ Αθηνάωσ. Ο γυώσ τού Χιώτη κατενών έπήρε τή Σημαία από τά χέρια τού πατερά του, άνδρική στόν Παρθεώνα και τήν έκρέμισε στό κοντάρι. Η Γαλανόλευκη έκινώσε στόν άέρα τής έλευθερίασ. Η Βαυαρική φρουρά, παραταγ-μένη, παρουσίαζε όπλα, οι Αθηναίοι έξητοκραύγαζαν και ο κατεν άδημήτησ έκλαψε από πατριωτική χαρά, λέγοντασ:

— Δοξάσμενω, Θεέ μου, τ' όνομά σου!...

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΑ ΠΡΩΤΕΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Οι έξερευνηταί και οι ζωολόγοι, όσοι έτυχε νά περιπλανηθών με-σα στά άέρανα δόση και νά συναν-τηθών με άγρια ζώα, παρατήρησαν ότι έχουν κ' αυτά έναν άγγραφο κανονισμό συμ-περιφοράσ μεταξύ τους, τόν όποίον εξα-μύζων ίδίωσ όταν πρόκειταί νά πωίν νε-ρό. Στήν περίπτωσι αυτή, πίνουν πάντοτε πρώτοι οι έλέφαντεσ και κατόπιν έχοντασ με τή σειρά τούσ οι ρινόκεροι, ή καμηλοπαρδάλεισ, οι άγριοι κλπ.

